

Aknák és labirintusok

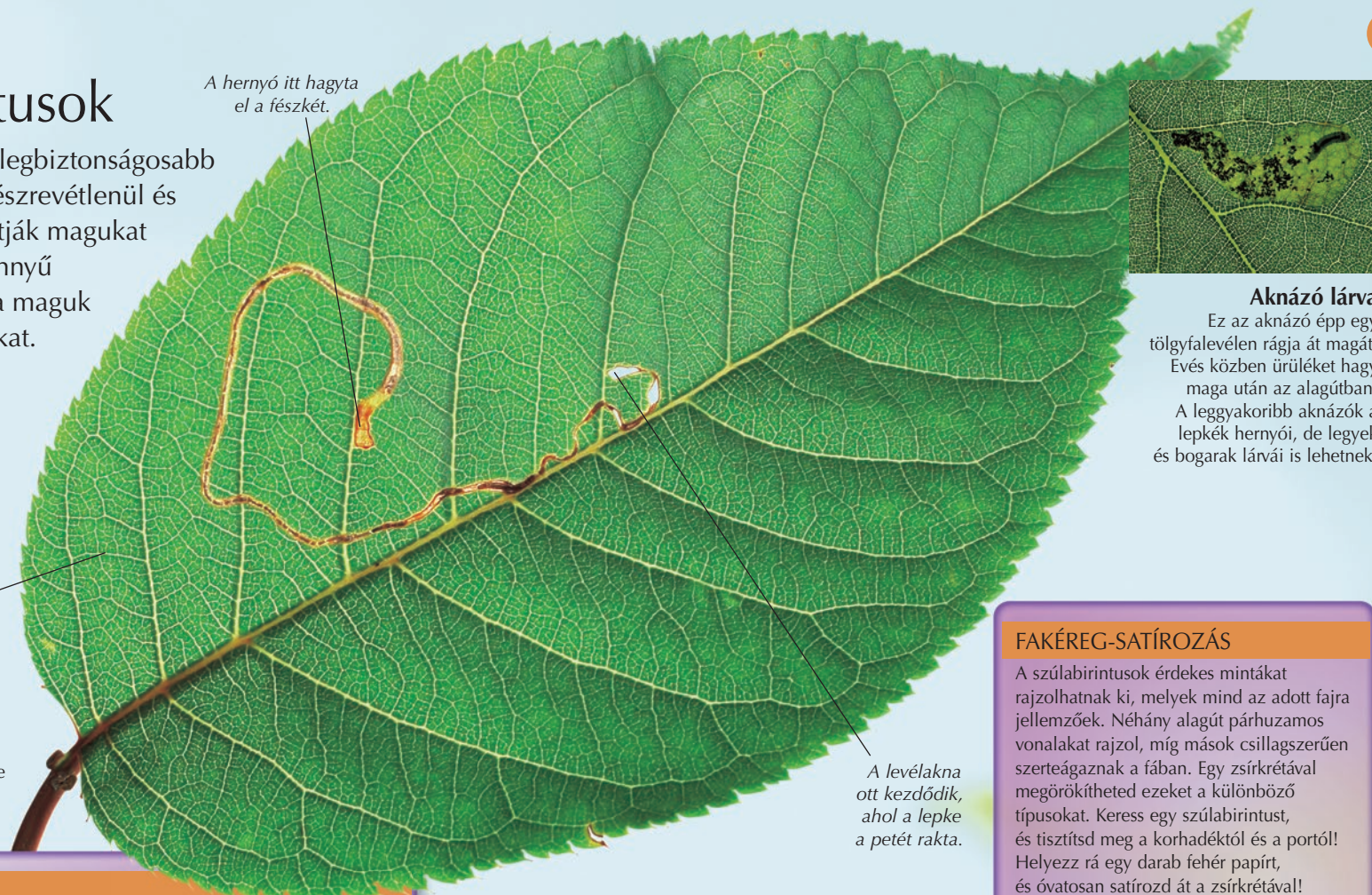
Fiatal rovaroknak és lárváknak a legbiztonságosabb a fában vagy a levélben élni. Itt észrevétlenül és biztonságban keresztülrágcsálhatják magukat táplálékukon. A lárvákat nem könnyű megtalálni, de sokszor láthatod a maguk mögött hagyott árulkodó nyomokat. A levélevők tekergőző aknákat hagynak maguk után, míg a szű labirintusszerű alagutakat rág a korhadt vagy pusztuló fába.

Egy kis lepke hernyója aknaalagutakat rágott az almafa levelébe.

Levélnaknázók

A levélnaknázók apró lárvák, melyek a levél belsejében élnek. A táplálkozás folyamán a levél belsejét rágják, így aknaalagutakat hagynak maguk után. Minél nagyobbra nő a lárva, annál szélesebb lesz az alagút, majd a felnőttkort elérve a lárva előmászik.

A hernyó itt hagyta el a fészket.

Aknázó lárva
Ez az aknázó épp egy tölgyfalevélen rágja át magát. Éves közben ürülékét hagy maga után az alagútban. A leggyakoribb aknázók a lepkék hernyói, de legyek és bogarak lárvái is lehetnek.

A levélnakna ott kezdődik, ahol a lepke a petét rakta.

AZ AKNÁK VIZSGÁLATA

Az aknázók sokféle növényt megtámadnak, de leginkább a bogyós termésű növényeket és a gyümölcsfákat kedvelik. Nyáron és kora ősszel sok levélnaknát láthatsz ezeken a fákon és cserjéken. Szedj néhány ilyen levelet, és celluluzzsal ragaszd fel őket belülről az ablakokra! Így jobban láthatod bennük az aknákat. Mivel az aknajáratok üregesek, színük világosabbnak látszik majd. Alaposabban vedd szemügyre a járat vastagabb végét, hátha a hernyó még mindig ott van!

◀ Levélnakna-kiállítás

Ha gyűjtesz néhány „aknázott” levelet, látni fogod, hányféleképpen készülnek ezek az alagutak. Némely aknázó az egész levelet bejárja. Mások csak egy részt rágnak szét teljesen.

FAKÉREG-SATÍROZÁS

A szűlabirintusok érdekes mintákat rajzolhatnak ki, melyek mind az adott fajra jellemzőek. Néhány alagút párhuzamos vonalakat rajzol, míg mások csillagszerűen szerteágaznak a fában. Egy zsírkréttával megörökítheted ezeket a különböző típusokat. Keress egy szűlabirintust, és tisztítsd meg a korhadéktól és a portól! Helyezz rá egy darab fehér papírt, és óvatosan satírozd át a zsírkréttával!

A fák labirintusai

A szű lárvái a fát rágják, és alagutakat, labirintusokat építenek ki a fa kérge alatt. Korhadt fákon vagy lehullott nagyobb darab fekéren láthatsz ilyeneket. A legtöbb labirintus egymástól független, szétágazó alagutakból áll. Mindegyik alagutat egy-egy lárva rágta ki.

Satírozás ▲

A jó lenyomathoz vastag zsírkréttát használj, és ne nyomd erősen a fára!